

Posudek oponenta
na diplomovou práci Bc. Martina Drahoše
na téma „Ochrana spotřebitele v právu EU“
(Plzeň, 2021, 71 číslovaných stran)

I. Téma práce

Hodnocená diplomová práce je zaměřena na poměrně tradiční téma evropského spotřebitelského práva. To však průběžně prochází pravidelnými revizemi, ale také věcným rozšiřováním platné právní úpravy, a proto je možné téma označit za stále aktuální. Zejména je vhodné v tomto bodu zdůraznit, že diplomant zahrnul i Směrnici EU 2019/2161, jejíž implementační lhůta vyprší teprve na konci letošního roku a obsažené cíle jsou aplikovatelné až od roku 2022. Současně diplomant velmi vhodně do práce včlenil i posouzení dopadů koronavirové pandemie na oblast ochrany spotřebitelských práv, čímž nepochybně výrazně aktualizoval předchozí odborné práce na toto téma.

II. Splnění cílů práce, obsahová úroveň

Samotná práce je členěna na 5 číslovaných kapitol vedle korektně nečíslovaného úvodu a závěru. Struktura celého díla a provázanost jednotlivých částí oponentovi připadá srozumitelná a logická, byť je zjevné, že bylo možné od počátku práci zaměřit konkrétním specifickým směrem a nikoli na spotřebitelské právo jako celek. Autor se však dokázal slušně vypořádat v první kapitole nejprve s příslušnou právní terminologií a vývojem popisované oblasti, na což posléze navázal v další kapitole popisem unijní právní úpravy *de lege lata*. Za podstatu celé diplomové práce lze pak označit třetí kapitolu věnovanou spotřebitelským smlouvám, přičemž se diplomant konkrétně zaměřuje na spotřebitelské úvěry, smlouvy uzavírané mimo obchodní prostory či na dálku, nepřiměřené smluvní podmínky, nekalé obchodní praktiky a klamavou a srovnávací reklamu. Tato část rovněž zahrnuje i konkrétní rozbor práv spotřebitelů jako je např. právo na náhradu škody, ochrana osobních údajů, či soudní příslušnosti při přeshraničních spotřebitelských sporech. Diplomová práce poté pokračuje částí věnovanou popisu jednotlivých unijních orgánů a subjektů, které se ochraně spotřebitele věnují, ať už v rámci Komise, Evropského parlamentu, či Rady EU. Celé dílo je pak uzavíráno rozbohem poslední novelizace evropského spotřebitelského práva ve formě Směrnice EU 2019/2161.

Z pohledu oponenta však výtku zaslouží metodický postup při formulaci cílů diplomové práce, který je dle úvodu „poskytnout čtenáři ucelený obraz o ochraně spotřebitele“. Univerzitní kvalifikační práce by však měla mít konkrétně definované odborné hypotézy, které se poté autor v díle samotném pokouší potvrdit či vyvrátit, a jejím cílem by proto nemělo být sloužit pouze jako přehledná brožura pro laického čtenáře. Absence zmíněného vědeckého přístupu zbytečně snižuje hodnotu jinak velmi přehledně a srozumitelně sepsaného textu. Je proto logické, že autor v samotném závěru díla ani nemůže dojít k jakýmkoli překvapivým či odborně hodnotným zjištěním, neboť to ani nebylo jeho cílem, proto pouze s určitým sebe uspokojením konstatuje, čemu se v jednotlivých kapitolách práce věnoval.

III. Formální a teoretická úroveň práce

Z formálního hlediska je hodnocená práce napsána vcelku srozumitelným odborným jazykem, je logicky strukturována a zahrnuje nadprůměrně rozsáhlý citační a poznámkový aparát. Autor se ovšem nevyhnul poměrně častým gramatickým prohřeškům jako např. na str. 6 „právní prameny primárního a sekundárního práva EU, které nějakým způsobem přispěli“, na str. 9 „Směrnice obsahovali“, na str. 18 „Smlouvy pozměňující znění zakládajících smluv, které byli“, na str. 25 „Nově je po členských státech požadováno, aby informovali“, na str. 28 „plnění závazků vyplívajících ze smlouvy“, na str. 33 „aby byli tyto informace spotřebiteli podány jasným a srozumitelným jazykem“, na str. 41 „práva cestujících vztahují na služby, které jim měly být poskytnuty, ale nebyli a souviseli s letem“, na str. 54 „pomáhá s řešením sporů vzniklých v souvislosti s transakcemi, které byli uskutečněny“, na str. 56 „dostupné prostředky ke zjednání nápravy by měli být užívány častěji“ a dále „seznam důvodů, které ve svém důsledku vedli k přijetí směrnice“. Formální úroveň proto jen s důraznými výhradami oponenta splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Při hodnocení je nutné diplomanta pochválit za pečlivý přístup při shromažďování a analýze dostupných zdrojů, které ve velké míře zahrnují sekundární unijní prameny včetně těch nejaktuálnějších, ale také relevantní judikaturu SDEU. Kriticky lze na druhou stranu posoudit například uvádění internetových zdrojů v seznamu literatury pouze obecným odkazem např. www.euroskop.cz, ačkoli v textu samotném jsou odkazy řádně uváděny na konkrétní příspěvky na příslušném serveru. Již zmiňovaná absence konkrétních pracovních hypotéz, které se přitom s ohledem na neustálý rozvoj zpracovávaného tématu poměrně snadno nabízely, pak bohužel snižuje i odbornou teoretickou hodnotu celé práce. Celé dílo proto vyznívá jako čtivá a srozumitelně zpracovaná syntéza dané problematiky, avšak s velmi omezeným odborným přínosem.

IV. Klasifikace práce a náměty na rozpravu

Závěrem si dovoluji celý posudek shrnout tak, že hodnocená diplomová práce až na zmíněné námitky splňuje minimální obsahové, formální i odborné požadavky kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením velmi dobře až dobře.

V rámci ústní rozpravy navrhuji, aby diplomant zodpověděl následující otázky:

- 1. Pomocí jasných argumentů formulujte vlastní odůvodněný názor na to, co je podle Vás největším nedostatkem současné unijní spotřebitelskoprávní úpravy.*
- 2. Jak byste v kontextu unijního právního rámce vyhodnotil aktuální úroveň ochrany spotřebitele v rámci ČR? Radíme se mezi průměrné členské země, nebo v určitém ohledu v oblasti ochrany spotřebitele vyčníváme, ať už pozitivně nebo negativně?*

V Plzni dne 15.04.2021

Mgr. Tomáš Křivka